

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № __1__ від __27__ серпня____ 2022__ р.)

Завідувач кафедри   проф/ Квас О.В.

Силабус з навчальної (вибіркової) дисципліни
«Вступ до педагогічної професії»

що викладається в межах ОПП 014 Середня освіта (географія)»першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 01407 Середня освіта (географія)

Львів 2022 р.

Назва курсу	«Вступ до педагогічної професії»
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7, 7900 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціалізація 014.07 Середня освіта (Географія)
Викладачі Курсу	доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, канд. філос. наук Матковський Михайло Йосипович
Контактна інформація викладачів	Matkovskiy2017r@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	середа, 09.00–10.00 год (вул. Туган-Барановського 7, ауд. 31) консультації у день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю), з приводу невідкладних й організаційних питань можна писати на електронну адресу викладача
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Курс розроблений для студентів освітнього рівня бакалавр. Викладання курсу «Вступ до педагогічної професії» спрямоване на теоретичне та практичне опанування студентами основ педагогічної професії, особливостей педагогічної діяльності вчителя, розвитку його професіоналізму. Вивчення курсу також сприяє адаптації першокурсників до умов навчання у закладі вищої освіти, свідомому і активному їх включенню до самостійної навчальної та наукової діяльності.
Коротка анотація курсу	Курс «Вступ до педагогічної професії» є нормативною дисципліною, яка викладається в I семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальним планом передбачено 32 години аудиторних занять (16 год. лекцій та 16 год. практичних) і 58 годин самостійної роботи.
Мета та цілі	Мета викладання навчальної дисципліни «Вступ до педагогічної професії» полягає у тому, щоб розвинути у студентів здатність опановувати знання в галузі педагогічної освіти, навички педагогічної рефлексії, вміння критично науко-

	<p>во аналізувати проблеми педагогічної освіти, мотивувати до освітньо-інноваційної діяльності, уміти поєднувати фахову підготовку та методологічний потенціал педагогічної освіти, враховуючи сучасні освітні виклики.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Вступ до педагогічної професії» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - освітні – базові теоретичні знання з педагогічної освіти, духовний, інтелектуальний, професійний саморозвиток в системі неперервної педагогічної освіти й навчання впродовж життя; - виховні – інтерсуб’єктивна комунікація на засадах полікультурності, толерантності у педагогічній діяльності, національному вихованні; - розвиваючі – сформовані компетенції педагогічної освіти в широкому спектрі соціокультурних проблем, моделей інформаційного обміну, ціннісних, духовних, художніх, морально-етичних засад педагогічної діяльності; - дослідницькі – науково-пошукова діяльність у галузі педагогічної освіти.
<p>Література для вивчення дисципліни курсу</p>	<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зайченко І. В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид.. –К., «Освіта України», «КНТ», 2008. – 528 с. 2. Мазоха Д. С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с. 3. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. Київ: «Академвидав», 2010. – 200 с. 4. Педагогічна майстерність: підручник / за ред. І. А. Зязюна. Київ, 2004. – 462 с. 5. Про вищу освіту: Закон України // www.mon.gov.ua – Міністерство освіти і науки України. 6. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. [для студ вищ. пед. закл.] [3-ге вид., випр., доп.]. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2009. 168 с. 7. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. [для студ вищ. навч. закл.]. К. : Либідь, 2002. 560 с. 8. Якса Н.В. Основи педагогічних знань: навч. посібник. Київ, 2007. – 358 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вища освіта : Болонський процес : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] К. : Знання України, 2006. 440 с. 2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. – 373 с. 3. Українська педагогіка в персоналіях: навч. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської. Київ, 2005. – 552 с. 4. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. [для студ вищ. навч. закл.][2- ге вид., випр., доп.]. К. : Академвидав, 2007. 560 с. <p>Інтернет-джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про освіту» від 16.07.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-

	20#Text 3. Наказ Міністерства освіти і науки України № 776 від 16.07.2018 року «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти». URL: https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti .
Тривалість Курсу	один семестр
Обсяг курсу	90 год, з яких 32 год аудиторних занять, з них 16 год лекцій, 16 год семінарсько-практичних занять, та 58 год самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде знати: Сутність, зміст і функції педагогічної діяльності; структуру педагогічної діяльності; складові компоненти та рівні педагогічної культури вчителя; складові педагогічної майстерності; базові ціннісні орієнтації педагога; особливості педагогічного впливу на особистість дитини; основи педагогічного спілкування. Вміти: складати професіограму вчителя; виявляти власні педагогічні здібності; аналізувати різноманітні педагогічні ситуації; володіти прийомами педагогічної комунікації (вербальної, невербальної та комп'ютерної)
Ключові слова	Вчитель, педагогічна професія, професійно-педагогічна діяльність, педагогічна майстерність, компетентність, педагогічні ситуації, конфлікт, спілкування
Формат курсу	очний/заочний
	проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Наведено у табл. 1
Підсумковий контроль, Форма	залік у кінці семестру, письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студентам необхідні базові знання з загальної педагогіки, історії педагогіки, вікової психології, соціології
Навчальні методи та техніки, які будуть використовувати	лекції, мультимедійні презентації, ілюстрування, демонстрування, дискусія, пояснення, евристична бесіда, стимулювання пізнавального інтересу, мотивування, розв'язування проблемних ситуацій, робота в групах, методи контролю і самоконтролю: тестування, усне і письмове опитування.

<p>ватися під час викладання курсу</p>	
<p>Необхідне Обладнання</p>	<p>комп'ютер, проектор, фліпчарт</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Політика виставлення балів: Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: На семінарсько-практичні заняття припадає 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 40 балів; На самостійну роботу студента – припадає максимально 32 балів; На заліковий модуль – 28% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 28 балів. Максимальна оцінка семінарського заняття – 5 балів.</p> <p>5б. – змістовна, логічна відповідь, наявність аргументованих суджень, власних прикладів.</p> <p>4б. – змістовна логічна відповідь, студент виявляє розуміння тематичних положень й зв'язків між ними, наводить типові приклади, допускає не суттєві помилки.</p> <p>3б. – студент демонструє розуміння основних теоретичних положень, допускає помилки, відчуває труднощі в пошуку прикладів чи аргументів.</p> <p>2б. – студент виявляє неточності у розумінні основних положень, відповідь носить фрагментарний характер.</p> <p>1б – студент володіє фрагментарними уявленнями щодо основних положень теми.</p> <p><i>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</i> <i>Відпрацювання пропущених занять відбувається під час консультацій, відповідно до графіку, або за погодженням із викладачем після проведення заняття. Відпрацювання занять завершуються із завершенням семестрових занять.</i> <i>Процедура апеляції та оскарження оцінок відбувається відповідно до загально-університетської процедури.</i> У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Забороняється плагіат, пропуски навчальних занять</p>

	<p>без поважних причин. Письмове виконання завдань для самостійної роботи передбачене у межах практично-семінарських занять, що унеможлиблює порушення норм академічної етики. За умови виконання письмових робіт в поза аудиторний час їх автентичність перевіряється на плагіат відповідним програмним ресурсом.</p>
<p>Питання на залік</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення та становлення професії вчителя. Видатні педагоги. 2. Особливості педагогічної професії. 3. Адаптація студентів у ЗВО. 4. Педагогічна діяльність (мета, сутність, специфіка). 5. Структура педагогічної діяльності, характеристика її компонентів. 6. Основні риси та функції педагога. Імідж учителя. 7. Особливості педагогічної діяльності. Вимоги до особистості вчителя. 8. Основні принципи навчання у ЗВО. 9. Культура навчальної праці студента. 10. Гігієна та техніка розумової праці студента. 11. Наукова робота студентів у системі професійної підготовки. 12. Педагогічний конфлікт і причини його виникнення. 13. Робота з науковою, навчальною, науково-популярною та довідковою літературою. 14. Творчість учителя у розв'язуванні педагогічних завдань. 15. Наукова робота як складник самостійної роботи. 16. Прийоми самоорганізації студента. 17. Самоосвіта і самовиховання як важлива умова розвитку особистості студента. 18. Об'єкт і предмет сучасної дидактики. Категорії дидактики. 19. Зв'язок дидактики з іншими науками. 20. Педагогічні вміння вчителя. 21. Професійно-особистісні якості сучасного вчителя. 22. Сучасні вимоги до вчителя. 23. Суспільна значущість професії педагога. 24. Поняття про педагогічну культуру, її головні складові. 25. Головні ознаки педагогічної культури педагога. 26. Педагогічна спрямованість як важлива умова входження у професійну педагогічну діяльність. 27. Педагогічний досвід (професійна компетентність, психологопедагогічна ерудиція). 28. Поняття про педагогічну майстерність, її складові компоненти.

29. Гуманістична спрямованість педагога.
30. Професійна етика і педагогічний такт учителя.
31. Педагогічна майстерність та авторитет педагога.
32. Поняття про педагогічну техніку вчителя, її структура.
33. Культура педагогічного спілкування.
34. Здатність педагога до саморегулювання.
35. Використання прийомів саморегулювання.
36. Шляхи вольового впливу на емоційну сферу особистості вчителя, студента.
37. Спільне і відмінне у театральному та педагогічному мистецтвах.
38. Педагогічне спілкування (сутність, функції, особливості, принципи, критерії).
39. Рівні й стилі педагогічного спілкування.
40. Структура педагогічного спілкування.
41. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини.
42. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях.
43. Самовиховання майбутнього вчителя як система
44. Класифікація методів навчання.
45. Поняття про форми навчання, їхні особливості.
46. Урок як основна форма організації навчання, його особливості.
47. Типологія і структура уроків.
48. Функції, види та форми контролю.
49. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною шкалою.
50. Вимоги до контролю за навчально-пізнавальною діяльністю учнів.
51. Етикет мовленнєво-компетентної особистості.
52. Формування мовленнєво-компетентної особистості.
53. Аспекти етикетного мовлення сучасного студента.
54. Методи та прийоми етикетного мовлення у вищому педагогічному освітньому закладі.
55. Прийоми формування мовленнєвого етикету учнів початкових класів.
56. Пояснити вислів «Заговори, щоб я тебе побачив».
57. Розкрийте суть поняття «професійно-педагогічна комунікація».
58. Розробіть поради для успішної адаптації студента ЗВО.
59. Розкажіть про роботу школи, що працює за інноваційними технологіями (за вибором студента).

	<p>60. Розкрийте суть моделей пілкування за В. Кан-Каликом.</p> <p>61. Розкрийте суть стилів спілкування за В. Кан-Каликом.</p> <p>62. Види адаптації. Розробіть «Поради адаптації для першокурсника ЗВО».</p> <p>63. Розробіть поради для вироблення уміння працювати з літературою.</p> <p>64. Розкрийте суть проблеми «Імідж сучасного вчителя».</p> <p>65. Розробіть «Режим праці та відпочинку студента».</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Таблиця 1

Схема курсу «Вступ до педагогічної професії»

Тиж-день	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Література	Завдання	Термін виконання
1	Тема 1. Становлення і розвиток педагогічної професії. Виховання дітей за первісно-общинного ладу та за доби Античності. Специфіка освітньо-виховної роботи в епоху Середньовіччя. Розвиток ідеї дошкільного виховання в епохи Відродження та Просвітництва. Дошкільна освіта і виховання у XIX-XX ст. Розвиток вітчизняної дошкільної педагогіки.	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год	2, 3, 6, 8	Метод реко-менд. до сем. занять і сам роб. до теми 1	2 тижні
2	Тема 2. Особливості сучасної освіти і її роль суспільстві. Сут-	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год,	1, 2, 6, 8.	Метод реко-менд. до сем.	2 тижні

	ність поняття «освіта». Роль та значення освіти в соціально-економічному, технічному прогресі сучасного суспільства. Система освіти в Україні. Суть, мета та структура освіти в Україні. Педагог та його роль у реалізації освітніх потреб суспільства і особистості	самостійна робота – 7 год		занять і сам роб. до теми 2	
3	Тема 3. Концепція «Нова українська школа». Мета і головні компоненти Концепції Нової української школи. Особливості організації освітнього процесу. Педагогіка партнерства. Принципи партнерства. Основні шляхи співпраці: залучення батьків до освітнього процесу. 3	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 8 год	1,3 6, 8	Метод реком. до сем. занять і сам роб. до теми 3	2 тижні
4	Тема 4. Модернізація вищої освіти в Україні і Болонський процес. Зміст та основні завдання Болонського процесу. Реформування освіти з огляду на Болонський процес. Роль освіти у розвитку партнерства України з іншими державами.	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 8 год	1,2 5, 6, 8.	Метод реком. до сем. занять і сам роб. до теми 4	2 тижні
5	Тема 5. Зміст організація навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі.	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год	1, 6, 7, 8.	Метод реком. до сем. занять і сам	2 тижні

	Заклад вищої освіти та організація освітнього процесу в ньому. Форми організації навчання у ЗВО: лекції, семінарські, практичні, лабораторні. Організація педагогічної практики у ЗВО. Основні види самостійної роботи студентів, їх характеристика.			роб. до теми 5	
6	Тема 6. Професійно-педагогічна діяльність учителя сучасної школи. Сутність, специфіка і мета педагогічної діяльності. Структура педагогічної діяльності та її компоненти. Основні види педагогічної діяльності. Педагогічна діяльність як система. Рівні педагогічної діяльності. Функції професійно-педагогічної діяльності. Творчий характер педагогічної діяльності.	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год	1,4, 6, 7	Метод рекомендацій до сем. занять і сам роб. до теми 6	2 тижні
7	Тема 7. Особистість учителя та його професійна культура. Сутність і структура загальної культури особистості. Взаємозв'язок загальної і професійної культури. Культура педагогічного мислення. Спілкування як основа педагогічної діяльності. Стилі педагогічного спілкування. Роль та значення педагогічного спілкування для ефективного взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу. го педагога.	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год	1, 2, 6, 7	Метод рекомендацій до сем. занять і сам роб. до теми 7	2 тижні

8	<p>Тема 8. Професійне самовиховання, саморозвиток та самоосвіта вчителя. Технологія професійного самовиховання вчителя. Самопізнання як передумова самовиховання майбутнього педагога. Самовиховання майбутнього вчителя як система. Професійне зростання вчителя. Професійна самоосвіта майбутнього вчителя.</p>	<p>Лекції – 2 год, семинар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год</p>	1,2 6, 7, 8	<p>Метод рекомендацій до сем. занять і сам. роб. до теми 8</p>	2 тижні
---	--	--	-------------	--	---------